שער הפסוקים — פרשת וישלח

סימן ל"ב:

ויקם בלילה הוא וגו' ויעבור את מעבר יבק:

כבר הודעתיך, כי הגרו"ן, נעשה מג' אלהי"ם דמוחין דקטנות, כשירדו שם, כשנכנסו המוחין של הויו"ת דגדלות. ואח"כ כשיורדים ג' הויו"ת של ג' מוחין דגדלות, כשמתפשטים תוך ז"א, הם יורדים דרך הגרון ומתלבשים תוך ג' אלהים שבגרון. והנה כל הוי"ה מן הג', בהתלבשה תוך אלהי"ם, היא בגימטריא יב"ק. נמצא, כי הגרו"ן נקרא מעבר יב"ק. וכבר ידעת כי יעקב הוא הארת היסוד דאבא, כשיוצא לחוץ בפני זעיר, ששם נעשה פרצוף יעקב. וכאשר יורד היסוד דאבא, דרך הגרון דזעיר, להתפשט דרך קו אמצעי, עליו נאמר ויעבר את מעבר יב"ק:

וירא כי לא יכול לו וגו':

(מזולתו) כבר הודעתיך, כי ז"א, נקרא ישראל. ועוד יש בחי' פרצוף אחר, העומד מכנגד החזה דז"א ולמטה, ונקרא יעקב. וזש"ה, וירא כי לא יכול לו לישראל עצמו, שהוא זעיר, רק יעקב התחתון. ולכן מה עשה, ויגע בכף ירכו, הוא פרק התחתון של נצח דזעיר, אשר הוא בחי' חכמה, שהוא פרק העליון דנצח דיעקב. וגם הוא בבחי' פרק עליון דהוד דרחל, כי הנה יעקב ורחל עומדים אב"א, ונמצא נצח דיעקב כנגד הוד דרחל, משא"כ יעקב עם זעיר, שהם בבחי' פנים ואחור, ואז נצחיהם והודהם שוים, וז"ס היות נוהג גיד הנשה, בימין ובשמאל. (ע"כ מזולתו):

ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל:

כבר נתבאר ענין יעקב, בפרשת לך לך, ובפרשת תולדות, בפסוק ויבא לו יין וישת. ובפרשת ויצא, בפסוק ויאהב יעקב את רחל. ושם נתבאר, כי אברהם ויצחק, הם החו"ג שביסוד דאימא, אשר בדעת דז"א. ואמנם יעקב יש לו ב' בחי', כי בתחלתו נקרא יעקב, והיא ההארה היוצאת מיסוד דאבא שבדעת דז"א, המתפשט מן החזה ולמטה, וכנגדו מחוץ לזעיר דרך פניו, יוצא פרצוף אחד, הנקרא יעקב, ונעשה מבחי' האחוריים דיסוד אבא, ע"ד שביארנו בלאה, שהיא מאחורה דמלכות דאימא, ואז נקרא יעקב. ולכן הוא בחיר שבאבות, כי הוא מיסוד דאבא:

גם נקרא כן, על בחינתו השנית, והוא, כי אח"כ ע"י מעשיו, נתעלה יותר, ונמשכה לו נשמה מז"א, הנקרא ישראל, ואז נקרא גם הוא ישראל:

והנה ז"א עצמו, יש בו ב' בחי' אלו, כי בהיותו קטן, שאין לו רק ו"ק, נקרא יעקב, אם בערך גופו שהוא למטה בבחי' העקב אצל הראש. ואם בבחי' המוחין, שהם האורות שבו, שהם שמות של אלהים, ואז אין בו רק תרין מוחין חו"ב, דדעת אין בו כנודע בסוד נשים וקטנים שאין בהם דעת. והנה הם ב' מוחין של אלהים, והם בגימטריא עק"ב, ועם עשר אותיות שבשני האלהים, הרי יעקב. ואח"כ בגדלותו, נקרא ישראל, לשתי סיבות, אם לסיבת גופו, שכבר יש לו ראש, וזהו ישראל, אותיות לי רא"ש. ואם לסיבת היות לו מוחין, הנקראים ראש. אבל מתחלה, אף ראשו היה מבחי' ו"ק כנודע:

והנה גם יעקב, היו בו ב' בחי' אלו כנזכר, וז"ס אומרו, לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל, כי שרית עם אלהים, פירוש, כי הנה נתבאר אצלינו, כי בבא המוחין דגדלות, הם דוחים את המוחין דקטנות, למטה בגרון דז"א, או יותר למטה, כמבואר במקומו. ונמצא כי בהיותו נקרא ישראל, ע"ש המוחין דגדלות, אז שרה עם אלהים, שהם מוחין דקטנות, ויכול להם, להכניע הדינים ההם, ולדחותם למטה בגרון. וזש"ה, כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל:

ובזה תבין מאמר לרז"ל, שאמרו תני בר קפרא, כל הקורא לאברהם אברם, עובר בעשה. שנאמר והיה שמך אברהם. ר' אליעזר אומר, עובר בלאו, שנאמר ולא יקרא עוד שמך אברם. ואיתא במ"ר, ודכותה כל הקורא לישראל יעקב, עובר בעשה, תני לא שיעקר שם יעקב, אלא כי אם ישראל יהיה שמך, ישראל יהיה עיקר, ויעקב טפילה. והענין הוא, כי הה' שנתוספה באברהם, היא הוראת ה' חסדים, שנתפשטו בז"א. והנה אינם פרצוף בפני עצמם, אמנם הם בחי' חסדים שבדעת דז"א, ולעולם אינם חסרים ואינם משתנים. אבל יעקב או ישראל, הם בחי' פרצופים משונים זה מזה, כי לפעמים הז"א יש לו פרצוף דקטנות, ונקרא יעקב. לפעמים יש לו דגדלות, ונקרא ישראל, והוא משתנה כפי הזמנים כנודע. ולכן יצדקו בו ב'

השמות, יעקב, או ישראל, כל אחד כפי זמנו. ובזה נתבאר טעם, היותו נקרא בחיר שבאבות, כי אברהם ויצחק, הם חלק פרטי מן הדעת דז"א, או חסדים, או גבורות. אבל יעקב וישראל, הוא כללות פרצוף ז"א בקטנותו או בגדלותו וכנזכר. ולכן נקרא בחיר שבאבות:

סימן ל"ג:

גם ז"ס פסוק, ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל, וארז"ל כי הקב"ה קראו ליעקב א"ל. והענין הוא כי בהיותו נקרא יעקב, אז היה בבחי' אחוריים דיסוד דאבא, שהם אחוריים פשוטים של ההוי"ה דע"ב דיודי"ן, אשר גם היא בגימטריא ע"ב כנודע. ועתה הגדיל יותר, ונתעלה באחוריים יותר פנימיים דיסוד דאבא, שהם בהיותם מליאים, שאז הם בגימטריא קפ"ד כנודע, ועם כללותם הוא קפ"ה, כמנין שם א"ל במלואו, אל"ף למ"ד. וזהו קריאתו עתה שם א"ל החדש. והנה עתה יש לו שתי אחוריים, שהם ע"ב קפ"ד, והם בגי' רנ"ו, ואז נאמר עליו, (ירמיה ל"א ז') רנו ליעקב שמחה וכו'. ודע, כי לבחי' שם א"ל הזה, היוצא מאחוריים דקפ"ד דאבא, קראוהו בס"ה פרשת אחרי מות, כי א"ל דא נהירו דחכמתא וכו':

סימן ל"ד:

ותצא דינה בת לאה:

(מזולתו) כבר ידעת מ"ש חז"ל, על פסוק ואחר ילדה בת, שהיה בן, וע"י תפלת לאה, חזרה והיתה בת. נמצא, כי לאה גרמה לדינה שתהיה בת, ולכן נקראת בת לאה, ולא בת יעקב. גם ז"ס, היות כתוב בדינה נער זכר, וקרינן נערה, כי תחלה היתה נער זכר, ואח"כ נהיתה נערה נקבה. והנה דינה, רמז למלכות עליונה. ושכם בן חמור החוי, לשון חויא, הוא נחש הקדמוני, שהטיל ארס בחוה הראשונה, אשר כל חשקו ותאותו תמיד להדבק בבת יעקב העליונה. (ע"כ מזולתו):

והארץ הנה רחבת ידים לפניכם:

שמעתי ממורי ז"ל כי ר"ת רחב"ת הוא, ר' חנינא בן תרדיון. ונלע"ד חיים, שהכוונה היא, ע"ד מה שנתבאר אצלינו, בענין לוט, וכענין חטאו של אדה"ר, כי כל הנשמות נתעשקו בסטרא אחרא, ונתערבו טוב ברע. ואפשר כי נשמת ר' חנינא בן תרדיון, היתה אז מעורבת בקליפות דשכם בן חמור החוי, ומכח זה לקח את דינה בתו של יעקב. ולכך נהרג, כדי להתלבן. ולכך גם נגזרה גזירה על אשתו, שתשב בקובה של זונות משום ותצא דינה בת לאה, כי ע"י יציאתה, עינה אותה שכם, כנלע"ד. ועיין בשער הגלגולים:

ויהי בצאת נפשה כי מתה וגו':

(מזולתו) כבר הודעתיך, כי יש מ"ד, והם ה' חסדים דאבא. ומ"ן, והם ה' גבורות דאימא. והנה בבנימין יש בו שני בחי' אלו, כי יש בו ה' גבורות שמאליות, הבאות מאימא. וכנגדם קראתו רחל, בן אוני, שהם צד הגבורות הקשות, והיותה נקבה קראתו על שמה, כי כאימא בתה, ולכן אוני בגימטריא בינה. אבל אביו יעקב, נגרר אחר אביו חכמה, וקראו בנימין, ע"ש הה"ח ימניים, הבאים לו מאבא, וזהו בן ימין. (ע"כ מזולתו):

סימן ל"ה:

ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים שנה:

(מזולתו) טעם היות שני חייו ק"פ שנה היא, כי הנה ד' הויו"ת הם, ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן. האחוריים שלהם בהיותם מליאים, יש בהם ק"ב אותיות. גם יש שלש שמות אהי"ה, דיודי"ן, ואלפי"ן, וההי"ן. ואחוריהם במילואיהם, יש בהם ע"ח אותיות. סך כל האותיות, של כל האחוריים הנז', הם ק"פ. ונודע כי האחוריים הם דינים, ולכן כלם ביצחק, שהוא דינא קשיא. והנה גם אם תוסיף אותיות הפשוטות, של אהורי הוי"ה ואהי"ה, הם עשרים אותיות, כי בבחי' פשוטיהם כלם שוים, ולכן אין למנות רק הוי"ה אחת, ואהי"ה א'. משא"כ בהיותם במלואם, כי אז ישתנו כפי המלואים, ולכן צריך למנות ד' הויו"ת, וג' אהי"ה. ונחזור לענין, כי חשבון שני חיי יצחק, הם ק"פ, כחשבון אותיות האחוריים המליאים. וכשתוסיף עוד עשרים, על אחוריים הפשוטים, יהיו כלם בגימטריא מאתים, כמנין גימטריא של אחוריים הפשוטים של שם אלהים. וזה להורות, כי זהו שרשו של יצחק אע"ה, שהוא דינא קשיא (ע"כ מזולתו):